

Hallintosääntömuutokset ja kuntien sopimuksellinen yhteistyö - monta tapaa toimivallan ja tehtävien jakoon

22.4.2024

Ohjelma 22.4.2024

- Peruskäsitteet haltuun
- Toimivallan siirtomahdollisuudet – hallintosäännöllä
- Toimivallan siirtomahdollisuudet – julkisoikeudelliset sopimukset

Kysymyksiä, vastauksia ja keskustelua

Peruskäsitteet haltuun

Työllisyysalueen käsite

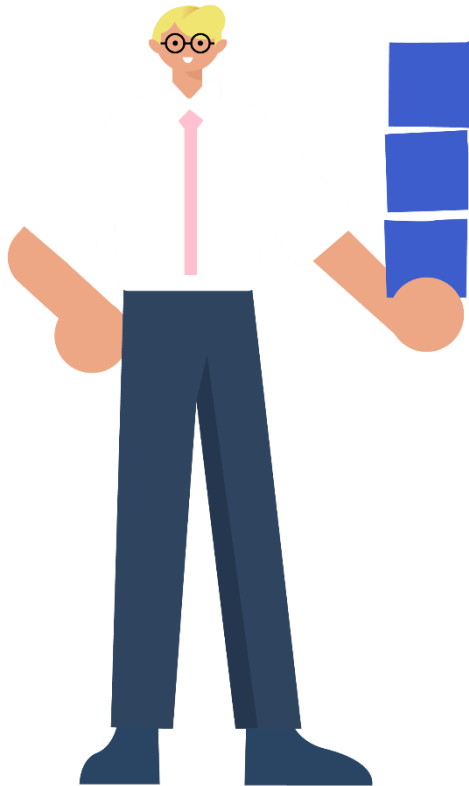
- mikä on oikeushenkilö? Kuka toimii?

- **Työllisyysalue** on yhteistoiminta-alue, joka kuntien, joiden työvoiman määrä jää alle 20 000, tulee muodostaa yhdessä yhden tai useamman kunnan kanssa.
- **Työllisyysalue ei ole itsenäinen oikeushenkilö**
 - työllisyysalue perustetaan kuntien yhteisellä sopimuksella ja aluetta hallinnoi vastuukunta, jonka hallintoon kuntien yhteinen toimielin kuuluu
 - vastuukunnan yhteinen toimielin on järjestämisvastuullinen taho, jolla on vastuu työvoimapalveluista alueella
- Yksittäinen kunta ja kuntayhtymä ovat oikeushenkilöitä

”Työllisyysalue”
ei päätä mitään
eikä se voi olla
sopimuksen
osapuoli

Työvoimaviranomainen – määritelmä

- Järjestämislain 3 §:n mukaan **työvoimaviranomainen** on se kunnan tai kuntayhtymän viranomainen, joka vastaa palveluiden järjestämisestä.
- **vastuukunnan yhteinen toimielin**, joka järjestää useasta kunnasta muodostuneen työllisyysalueen palvelut;
- **yksittäisen kunnan toimielin**
 - Jos kysymyksessä kunta, joka järjestää työvoimapalvelut oman kunnan alueella yksin;
- **kuntayhtymän toimielin**, joka järjestää kuntayhtymän jäsenkuntien työvoimapalvelut

Työvoimaviranomainen/ kunta/
kuntayhtymä oikeushenkilönä
tekee toimivaltaansa kuuluvia
päätöksiä ja sopimuksia.

Kunnan järjestämisvastuu KL 8 §

- Tehtävien hoidosta **järjestämisvastuussa oleva** kunta tai kuntayhtymä **vastaa** järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden:
 - 1) yhdenvertaisesta saatavuudesta;
 - 2) tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä;
 - 3) tuottamistavasta;
 - 4) tuottamisen valvonnasta;
 - 5) **viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.**

5-kohdasta voidaan poiketa
→ Vastuukunta voi tehdä jäsenkunnan kanssa KL 54 §:n mukaisen sopimuksen viranomaistehtävän hoitamisesta.

Palvelujen tuottaminen KL 9 §

- Kunta tai kuntayhtymä voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse tai hankkia ne sopimukseen perustuen muulta palvelujen tuottajalta. Palvelusetelin käytöstä säädetään erikseen.
 - Myös yksityiset toimijat voivat tuottaa palveluita kunnille
- Julkisen hallintotehtävän kunta voi kuitenkin antaa muulle kuin viranomaiselle vain, jos siitä erikseen lailla säädetään.
- **Kunnan tai kuntayhtymän hankkiessa laissa säädettyjä palveluja muulta palvelujen tuottajalta sillä säilyy 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu järjestämisvastuu.** Tämän lisäksi palvelujen tuottajan vastuu palveluista määräytyy sen mukaan, mitä tässä laissa tai muualla säädetään, sekä mitä kunta tai kuntayhtymä ja palvelujen tuottaja sopivat

Kunnan palveluiden järjestämistapoja – vastuukunta päättää

Omana työnä / tuotantona	<ul style="list-style-type: none">- Omassa organisaatiossa tai yksikössä- Liikelaitoksessa
Toinen kunta tai kuntayhtymä tuottaa	<ul style="list-style-type: none">- KL:n julkisoikeudellisen <i>yhteistyö</i>
Osakeyhtiö tuottaa	<ul style="list-style-type: none">- Kunnan- Kuntien yhteinen
Ostopalveluna tuotettavat palvelut	<ul style="list-style-type: none">- Kilpailutuksen perusteella valitut yksityiset yhteisöt, kuten yhtiöt tuottavat

Lakisääteiset ↔ vapaaehtoiset tehtävät

- Järjestämislain mukaiset lakisääteiset tehtävät:
 - Julkista valtaa pääosin sisältävät
 - Virkasuhteessa tehtävää (ellei toimielin päättää)

Työvoimaviranomainen
järjestää

- Kunnan yleisen toimialan puitteissa hoidetut tehtävät, jotka eivät tule järjestämislaista (vapaaehtoiset työllisyystehtävät)?
 - Työvoimaviranomainen voi järjestää myös nämä palvelut mutta mahdollista on myös, että yksittäinen kunta järjestää ne itse
 - Täytyy arvioida erikseen mitkä tehtävät edellyttävät julkisen vallan käyttämistä (työsuhde/virkasuhde?)

Julkinen valta: sopimukseen perustumatonta, yksipuolista määräämistä yksityisen edusta, oikeudesta tai velvollisuudesta.

Tosiasiallista hallintoa vai julkisen vallan käyttöä kunnan työllisyystoiminnassa?

HUOM! Kuitenkin pohdittava sisältyykö tehtävään päätöksentekoa tai muuta henkilön etuun/ oikeuteen liittyvää.

Tosiasiallista hallintotoimintaa (ei julkisen vallan käyttämistä), esimerkkejä

- Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut
- Työnvälitys
- Palvelutarpeen arviointi
- Ammatinvalinta- ja uraohjaus ja asiantuntija-arvioinnit
- Valmennus ja kokeilu

Hallintopäätöksellä perustetaan, muutetaan tai poistetaan hallintokoneiston ulkopuolisen henkilön tai oikeushenkilön oikeuksia tai velvollisuuksia. Hallintopäätöksessä viranomaisen käyttää julkista valtaansa ja soveltaa lainsäädäntöä yksittäiseen konkreettiseen tapaukseen

Hallintopäätöstä edellyttävää toimintaa, esimerkkejä

- Muutosturvakoulutus
- Työvoimakoulutukseen valinta
- Kotoutujan omaehtoinen opiskelu työttömyysturvalla
 - → päätös tästä mahdollisuudesta
- Matka- ja yöpymiskustannusten korvaus → päätös
- Starttirahan myöntöön liittyvä päätöksenteko
- Palkkatukeen liittyvä päätöksenteko
 - Myöntäminen, epääminen, maksatukseen liittyvä päätös
- Työllistämistuki
- Työolosuhteiden järjestelytuki
- Valmennuksen, kokeilun ja työvoimakoulutuksen keskeyttäminen
- Työnhakijan soveltuvuus Työkanavaan
- Työpaikkailmoituksen vastaanottamisesta kieltäytyminen ja ilmoituksen poistaminen
- Työnhakijaksi rekisteröimisen epääminen
- Julkisen työvoimapalvelun epääminen

= AINA KUN HALLINTOPÄÄTÖS TEHDÄÄN, KÄYTETÄÄN JULKISTA VALTAA. Henkilöiden oikeussuoja edellyttää muutoksenhakukelpoisen hallintopäätöksen tekemistä, kun henkilön oikeuksista ja velvollisuuksista päätetään.

Huomioita tosiasiallisesta hallintotoiminnasta

- Tosiasiallinen hallintotoiminta on hallintotoimintaa, mikä ei ole päätöksentekoa eikä julkisen vallan käyttöä ja jolla ei tavoitella suoranaisia oikeusvaikutuksia (ks. HE 72/2002, s. 49). Esim. neuvonta (lähtökohtaisesti!).
- Mitä konkreettisemmin neuvojen antaminen saattaa vaikuttaa yksilön oikeuksiin ja velvollisuuksiin, sitä merkityksellisempänä julkisen vallan ulottuvuutta voidaan pitää – yleistä työvoimapalveluissa.

- Kirje kunnille ja hyvinvointialueille kotoutumisen edistämiseen liittyvästä ohjauksesta ja neuvonnasta sekä virkavastuukysymyksistä, 6.6.2023 VN/17342/2023-TEM-1
- Ks. Myös tuumaustunti 7.2.2024 Hallintosäännöstä
 - Asiaa virkavastuusta

Vain viranomainen voi käyttää julkista valtaa

- Julkista valtaa voivat Suomessa käyttää vain viranomaiset ja viranomaisten nimissä vain laillisesti virkoihinsa nimitetyt virkamiehet, niin sanottu virkamieshallintoperiaate (HE 1/1998 vp, s. 178).

(124 §:n mukaan tietyissä tilanteissa mahdollista poiketa tästä).

Virkasuhteen ja työsuhteen eroja

Virkasuhde

- Virkasuhteen synty on yksipuolinen hallintotoimi -
- Luonteeltaan julkisoikeudellinen
- Erimielisyydet valitus- tai hallintoriita-asioina hallintotuomioistuimissa
- **Tehtäviin sisältyy julkisen vallan käyttö** (vaikka virkasuhteeseen kuuluisi hyvin vähän julkisen vallan käyttöä, henkilön täytyy olla virkasuhteessa)
- Rikosoikeudellinen vastuu laajempi kuin työsuhteessa
- **Hallintosäännössä viranhaltijalle voidaan delegoida toimivaltaa ja ohjeistaa**

Työsuhde

- Työsuhde syntyy sopimuksella
- Luonteeltaan yksityisoikeudellinen
- Riidat yksityisoikeudellisina riita-asioina käräjäoikeuksissa
- **Tehtäviin ei voi sisältyä julkisen vallan käyttöä**

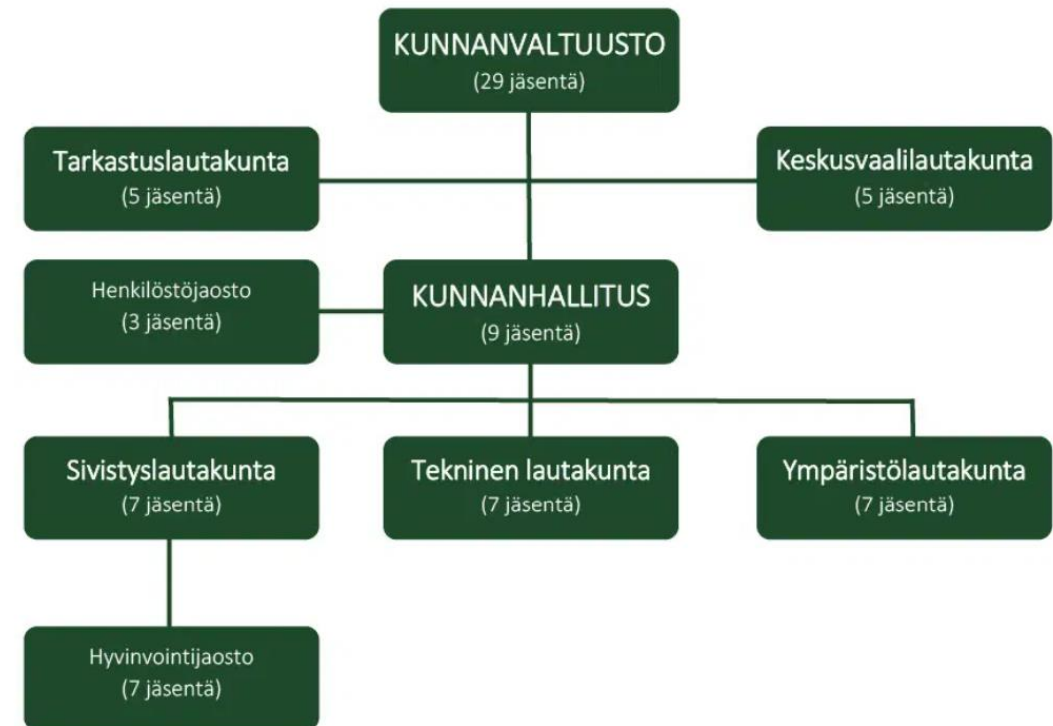
Kunnan palveluksessa oleva henkilöstö on virkasuhteessa tai työsopimussuhteessa kuntaan.

Toimivallan siirtomahdollisuudet

- Toimivallan siirto hallintosäännöllä**
- Mitä hallintosäännössä tulee määritellä?**

Kunnan hallinto järjestetään hallintosäännöllä

- Hallintosäännössä – tarpeelliset määräykset kunnan (ja kuntayhtymän) **luottamushenkilötoimielimistä**
 - Kunnan toimielimet (KL 30 §):
 - valtuusto
 - kunnanhallitus + jaostot
 - tarkastusltk + jaostot
 - lautakunnat / valiokunnat + jaostot
 - johtokunnat + jaostot
 - toimikunnat
 - Vaikuttamistoimielimet (nuoriso-, vammais- ja vanhusneuvostot) eivät ole KL 30 §:n mukaisia toimielimiä toimivaltaa ei voida siirtää näille
 - Valtuustoryhmä ei ole kunnan toimielin!
- Kunnan organisaatio voi jakautua esim. kunnanhallituksen ja lautakuntien **toimialoihin**
- Hallintosäännössä tarpeelliset määräykset **henkilöstöorganisaatiosta** kuten siitä, minkälaisia osastoja ja muita yksiköitä kunnan organisaatiossa on ja kuka viranhaltijois niitä johtaa
- Hallintosäännön ohella muita kunnan toiminnan keskeisiä ohjausvälineitä ovat **kuntastrategia**, talousarvio ja taloussuunnitelma.

Hallintosääntö kunnan hallinnon ja toiminnan ohjausvälineenä

- Lainsäädännön ohella kunnan (ja kuntayhtymän) hallinto ja toiminta järjestetään **hallintosäännöllä** (aik. johtosääntö, toimintasääntö, työjärjestys ...)
- Jokaisessa kunnassa (ja kuntayhtymässä) on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kuntalain (410/2015) 90 §: listaus asioista, joista ainakin on annettava **tarpeelliset määräykset**, joita ovat ainakin
 - 1) Hallinnon ja toiminnan järjestämistä koskevat määräykset,
 - 2) päätöksenteko- ja hallintomenettelyä koskevat määräykset sekä
 - 3) valtuuston toimintaa koskevat määräykset
- Kuntalain listaus ei ole tyhjentävä, hallintosääntöön voidaan ottaa määräyksiä muistakin asioista
 - Varsin tärkeää, että toimielinten ja viranhaltijoiden toimivalta määritellään (valtuusto delegoi toimivaltaa hallintosäännössä + mahdollinen subdelegointi)
- Hallintosäännössä annetaan kaikki määräykset, joita hallinnon järjestämisessä ja päätöksenteossa tarvitaan
- Hallintosäännön määräysten sisältö on pitkälti valtuuston harkinnassa. Määräys ei kuitenkaan saa olla lainvastainen.

Hallintosäännössä tulee määritellä yhteisen toimielimen ja sen alaisuudessa toimivien viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta

Valtuuston toimivallan siirtäminen

- **KL 91.1 §**

- Valtuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan **muille toimielimille** sekä **luottamushenkilöille** ja **viranhaltijoille**. Toimivaltaa ei kuitenkaan saa siirtää asioissa, joista valtuuston on tässä tai muussa laissa olevan säännöksen mukaan päätettävä.
- Toimivaltaa ei voida myöskään siirtää lain vastaisesti, mikäli laissa säädetään, että muun tietyn toimielimen tulisi käsitellä asiaa. Mikäli lailla on määrätty jokin asia
 - ”kunnan” tehtäväksi, toimivalta on delegeoitavissa!
 - tietyn viranomaisen (esim. rakennusvalvontaviranomaisen / valtuuston) tehtäväksi, toimivalta **ei ole delegeoitavissa!**
- Sääntösidonnaisuus: valtuuston toimivaltaa voidaan siirtää **vain hallintosäännöllä**, ei valtuuston yksittäisillä päätöksillä

Toimivallan edelleen siirtäminen eli subdelegointi

- **KL 91.2 §**

- Valtuusto voi hallintosäännössä antaa **kunnan muulle 1 momentissa tarkoitetulle viranomaiselle** oikeuden siirtää sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Näin siirrettyä toimivaltaa ei voida enää siirtää edelleen
 - Eli toimielin, luottamushenkilö ja viranhaltija voi hallintosääntöön otetun nimenomaisen määräyksen nojalla siirtää itselleen siirrettyä toimivaltaa edelleen (ns. subdelegointi)
 - on mahdollista antaa alemmalle viranomaiselle oikeuden siirtää toimivaltaa edelleen ilman että määritellään kenelle toimivalta tulee delegoida (”avoin valtakirja”)
 - Subdelegointi voidaan myös rajata siten, että toimivaltaa voidaan siirtää vain valtuuston hallintosäännöllä nimeämälle viranomaiselle
 - **”Subsubdelegointi” on kielletty!** Kahdesti siirrettyä toimivaltaa ei voida siirtää enää edelleen.

Toimivaltaa voidaan siirtää virkasuhteisille, ei työsuhteisille!

- Lähtökohta kunnallishallinnossa on se, että toimivaltaa julkisen vallan käyttämiseen siirretään hallintosäännöllä.
- Yleensä toimivaltaa julkisen vallan käyttöön voidaan antaa ainoastaan virkasuhteiselle henkilöstölle.
- Toimivaltaa ei voida siirtää johtosäännöllä (hallintosäännöllä) kunnan työsuhteessa olevalle henkilölle (KHO 8.12.2000 T:3188).
 - Työsuhteisen henkilöstön toimivalta perustuu johtosäännön määräysten sijaan lähinnä asemavaltuutukseen.
- Palvelussuhteen tyypeillä on siten merkitystä toimivallan siirtämisen kannalta

Valtuuston tehtävät

- Valtuustolla yleistuimivalta; vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta
- Päättää esim. kuntastrategiasta
- **Päättää hallintosäännöstä**
- → **toimielinten perustaminen ja delegointiratkaisut aina valtuuston päätöksellä**
- → käytännössä hallintosäännön muutos

- päätökset laissa erikseen mainituissa tärkeissä asioissa
- **Huom!** Valtuutettuja ja varavaltuutettuja valitaan kunnanhallitukseen ja tärkeisiin lautakuntiin → vaaleilla valittujen luottamushenkilöiden rooli korostuu myös työllisyyspalveluissa

Hallintosääntö ohjauksen väline

- **Valtuusto päättää hallintosäännöstä ja sen muutoksista**
- Hallintosäännön määräykset koskevat:
 - **Hallinnon ja toiminnan järjestämistä - DELEGOINNIT!**
 - **Viranomaisten ja viranhaltijoiden toimivalta määritellään hallintosäännössä**
 - Päätöksenteko- ja hallintomenettelyä
 - Valtuuston toimintaa (aiemmin valtuuston työjärjestys)
 - Kielellisten oikeuksien toteutumisen turvaamista

Kuntaliiton hallintosääntömalli

I OSA

HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku: Kunnan johtaminen

2 luku: Toimielinorganisaatio

3 luku: Vaikuttamistoimielimet

4 luku: Henkilöstöorganisaatio

5 Luku: Konserniohjaus ja sopimusten hallinta

6 Luku: Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako

7 Luku: Toimivalta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa

8 Luku: Toimivalta henkilöstöasioissa

9 Luku: Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen

Kaksikieliset kunnat

10 Luku: Kielelliset oikeudet

II OSA

TALOUS

11 Luku: Taloudenhoito

III OSA²³

VALVONTA

12 Luku: Ulkoinen valvonta

13 Luku: Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

14 Luku: **Varautuminen ja valmiussuunnittelu**

IV OSA

VALTUUSTO

15 Luku: Valtuuston toiminta

16 Luku: Valtuuston kokoukset

17 Luku: Enemmistövaali ja suhteellinen vaali

18 Luku: Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

V OSA

PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY MUISSA TOIMIELIMISSÄ KUIN VALTUUSTOSSA

19 Luku: Kokousmenettely

20 Luku: Muut määräykset

VI OSA

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

21 Luku: Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet

Aula – Kotisivu x Ohje työvoimapalveluiden järje: x +

kuntaliitto.fi/julkaisut/2024/2265-ohje-tyovoimapalveluiden-jarjestamiseen-liittyvista-hallintosääntömuutoksista

TE2024 -uudistus [...], TE2024 -Toimeenpa..., Työllisyystiistai | Kun..., Aktiivisen työvoima..., TE-palvelut 2024 -u..., Hallitusneuvottelut..., Neuvottelutulos hall..., Laki julkisesta työvo..., Kuntalaki 410/2015..., Laki työvoimapalvel..., Valtioneuvoston ase..., Kaikki kirjanmerkit

naunto ja digitausaatio eunvoima ja sivistys ja ymparisto ynayspinnat

> Etusivu > Julkaisut > Ohje työvoimapalveluiden järjestämiseen liittyvistä hallintosääntömuutoksista

Ohje työvoimapalveluiden järjestämiseen liittyvistä hallintosääntömuutoksista

Tekijät
Kuntaliitto

Julkaisupäivä
2024

Aihealueet
[Laki Alue- ja elinkeinokehitys](#)

Asiasanat
[hallintosääntö](#) [TE-palvelut 2024](#) [kunnat](#) [Oppaat](#)

[Lataa](#)

Kuvaus **Tuotetiedot**

Ohjeessa käsitellään kunnan hallintosääntöön tehtäviä muutoksia työvoimapalveluiden järjestämävastuun siirtyessä kunnille vuoden 2025 alusta. Ohjeessa otetaan huomioon erityisesti työvoimapalveluiden järjestämiseen liittyvien erityislakien eli työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain, kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) sekä työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain (381/2023) delegointi- ja tehtäväsäännökset.

Ohjeessa käsitellään ensisijaisesti **vastuukunnan hallintosääntöön** tehtäviä muutostarpeita. Vastaavat muutokset ovat tarpeen myös kunnassa, joka on päättänyt järjestää työvoimapalvelut itse yksin sekä niissä parissa kuntayhtymässä, joissa järjestetään työvoimapalvelut ao. alueilla. Lisäksi käydään läpi huomiot siitä, mitä tulisi näkyä työllisyysalueen muiden kuntien hallintosäännöissä sekä tilanteessa, jossa kunnassa ei itse tuoteta lainkaan lakisääteisiä työvoimapalveluita, että tilanteessa, jossa vastuukunta on tehnyt kunnan kanssa sopimuksen viranomaistehtävän hoitamisesta.

Ohjeemme on osa kunnan hallintosääntöön vietävää TE-uudistuksen huomioimista.

Ratkaisuvallassa määräämistä edellyttävät säännökset työllisyyspalveluissa

Järjestämislaisissa yhteisestä toimielimestä

- Järjestämislaisissa **ei** yhteistoiminnasta ja yhteisestä toimielimestä sopimista lukuun ottamatta **säädettä**, mitä asioita yhteisen toimielimen tulisi tarkalleen ottaen käsitellä
- Järjestämisvastuu työvoimapalveluiden järjestämisestä siirtyy yhteiselle toimielimelle
 - KL 8 §:n mukaiset velvoitteet toimielimen vastuulla
- **Järjestämisvastuussa oleva** kunta tai kuntayhtymä vastaa järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden:
 - 1) yhdenvertaisesta saatavuudesta;
 - 2) tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä;
 - 3) tuottamistavasta;
 - 4) tuottamisen valvonnasta;
 - 5) viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Yleishuomioita järjestämislaista

- Järjestämislaissa puhutaan yleisesti muodossa ”työvoimaviranomainen järjestää”
- Esim. luvussa 4 Työnhakijan palveluprosessi
 - 31 §:ssä *Työvoimaviranomainen järjestää työnhakijalle alkuhaastattelun tai täydentävän työn työnhakukeskustelun...*
 - 32 § *Työvoimaviranomainen järjestää 1) työttömälle ja työttömyysuhan alaiselle työnhakijalle 5 täydentävää työnhakukeskustelua jne...*
 - **Kun vain säädetään, että ”työvoimaviranomainen hoitaa” tms., on mahdollista delegoida toimivaltaa yhteiseltä toimielimeltä sen alaisille viranhaltijoille.**
- Luvussa 6 Tieto- ja neuvontapalvelut, asiantuntija-arvioinnit jne. 51 §:ssä *Työvoimaviranomainen järjestää henkilöasiakkaiden osaamisen, ammattitaidon, soveltuvuuden sekä työ-, yritystoiminta- ja koulutusvaihtoehtojen selvittämiseksi säännöksessä mainittuja erilaisia asiantuntia arviointeja* → perusteluista:

Nykyisestä poiketen säännöksessä ei otettaisi kantaa siihen, että arvioinnit tulee hankkia, vaan todettaisiin yleisemmin, että työvoimaviranomainen järjestää arviointeja. **Tämä vastaisi kuntalaissa säädettyä lähtökohtaa siitä, että järjestämisvastuussa oleva taho päättää palveluiden tuottamistavasta.**

Laissa ei myöskään säädetä, kuka tarkalleen ottaen kunnassa arvioinneista päättäisi → **kunnilla/työvoimaviranomaisella laaja harkintavalta**

Työvoimaviranomaisen tulee siten käydä järjestämislain läpi ja miettiä, mitkä asiat delegoidaan kenelle...

Mitä kuuluu toimielimelle, mitä viranhaltijoille?

**Sopimus yhteisestä toimielimestä
määrittää vastuukunnan
hallintosääntöön tulevia määräyksiä**

Yhteisen toimielimen toimivaltuudet ennen vuotta 2025

- Kunnissa voidaan ja tuleekin ryhtyä lain voimaantulon edellyttämiin toimeenpanotoimiin jo ennen lain voimaantuloa
- Lähtökohtaisesti toimintavelvollisia ovat peruskunnat
- Yhteinen toimielin voinee perustamisensa jälkeen tehdä toimeenpanotoimia, kuten kilpailuttaa työllisyysalueelle hankintoja **edellyttäen, että**
 - vastuukunnan valtuusto on sille tällaisen toimivallan myöntänyt **ja**
 - jäsenkunnat ovat sille toimintavaltuutuksen (esim. yhteistoimintasopimuksessa) myöntäneet
- Hallintosäännön määräykset huomioitava

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta (383/2023)

1 § Voimaantulevat lait

2 § Kumottavat lait

3 § Määräaika työvoimapalveluiden järjestämisvastuuta koskevien ilmoitusten tekemiselle

4 § Poikkeaminen järjestämisvastuulle asetetuista vaatimuksista

5 § Järjestämisvastuun siirtyminen

6 § Henkilöstön siirtyminen

7 § Vireillä olevien asioiden siirtyminen

8 § Toimitilat

Voimaanpanolaissa tehtäviä, jotka tulee hoitaa jo ennen vuotta 2025

9 § Omaisuuden siirtyminen

10 § Sitovien sopimusten ja vastuiden siirtyminen

11 § JTYP-lain nojalla järjestettyyn palveluun tai tehtyyn päätökseen sovellettava lainsäädäntö

12 § Muutoksenhakua koskeva siirtymäsäännökset

13 § Muussa lainsäädännössä olevat viittaukset

14 § Tiedonsaantioikeus ja asiakastietojen käsittely toimeenpanon valmistelussa

15 § Viranomaisten välinen yhteistyö

16 § Voimaantulo

Työllisyysalueen yhteisen toimielimen tehtäviä

Hallintosääntöön
toimielimen
tehtävät ja
toimivaltaa

- Tehtävistä on sovittu työllisyysalueen kuntien **yhteistoimintasopimuksessa**
- Tehtävät voivat käytännössä sisältää kuntalain 8 §:ssä säädetyt vastuut, ks. Seuraava dia
 - Palveluiden yhdenvertainen saatavuuden turvaaminen; esim. palveluverkosta päättäminen
 - Palvelutarpeen, määrä ja laadun määrittäminen
 - Palveluiden tuottamistavasta päättäminen (tehdäänkö itse, käytetäänkö sidosyksikön palveluita, hankitaanko ostopalveluna) → palvelustrategian laatiminen
 - Palveluiden tuottamisen valvonta
 - Viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttäminen ml. delegoinnit ja KL 54 §:n mukaisen sopimuksen tekeminen
- Konkreettisina tehtävinä lisäksi voivat olla esimerkiksi
 - Talousarvioon ja sen toteutumiseen liittyvät tehtävät ja raportointi sekä
 - Valtakunnallisten ja työllisyysalueen omien tavoitteiden saavuttamisen seuranta, ohjaus ja valvonta
 - Toiminnan tuloksellisuuden seuranta
 - Päättää viranomaisilta perittävät maksut ja hinnoittelun perusteet

Hallintosääntömallista

Mitä yhteistoimintasopimuksessa on sovittu toimielimen kokoonpanosta, jäsenmäärästä, puheenjohtajiston valinnasta jne. → hallintosääntöön

- **11 § Kuntien yhteinen x lautakunta**
- Kuntien A, B ja C yhteisessä x lautakunnassa on – jäsentä. Vastuukunta A valitsee lautakuntaan -- jäsentä, kunta B -- jäsentä ja kunta C -- jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.
- Valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajiston noudattaen yhteistä toimielintä koskevan sopimuksen asianomaista määräystä.

Hallintosääntömallista

Yhteistoiminta-sopimuksessa sovitut toimielimen tehtävät. **Yhteistoimintasopimus ohjaa hallintosäännön sisältöä.**

- **29 § X lautakunnan tehtävät ja toimivalta**
- X lautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.
- Lautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.
- Lautakunta päättää
- 1. ...
- 2. ...
- ”työvoimaviranomainen järjestää” → voidaan delegoida yhteiselle toimielimelle tai sen alaiselle viranhaltijalle tai sopimuskunnan viranhaltijalle kuntalain 54 §:n nojalla.

Hallintosääntömallista

- **Perustelut:**
- Osa lautakunnan toimivallasta ja tehtävistä tulee suoraan erityislaista ja osa tehtävistä ja toimivallasta annetaan hallintosäännön määräyksillä.
- Kuntalain 39.1 §:n 3 kohdan mukaan kunnanhallitus edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. → Lautakunnalle voidaan siten hallintosäännön määräyksellä antaa **oikeus toimialallaan edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa**. Puhevaltaa koskeva määräys antaa lautakunnalle oikeuden päättää, käytetäänkö puhevaltaa ja mikä kanta lausunnossa otetaan. Lautakunnan oikeus puhevallan käyttämiseen voi myös perustua suoraan erityislainsäädännökseen.

Otto-oikeudesta hallintosääntömallissa

- Yleensä näin:
- **34 § Asian ottaminen kunnanhallituksen käsiteltäväksi**
- Asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kunnanhallituksen, kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kunnanjohtajan lisäksi kunnanhallituksen esittelijä.

Vastuukunnan hallintosääntöön voidaan ottaa seuraava määräys:

35 § Kunnanhallituksen otto-oikeuden rajoitus

Kunnanhallituksella ei ole otto-oikeutta kuntien yhteisen x lautakunnan tekemiin päätöksiin.

Perustelut: Kuntalain 52.2 §:n mukaan yhteistoimintasopimuksessa voidaan sopia, ettei vastuukunnan kunnanhallituksella ole oikeutta ottaa yhteisen toimielimen päättämää asiaa käsiteltäväkseen. Jos yhteistoimintasopimuksessa on rajoitettu vastuukunnan kunnanhallituksen otto-oikeutta yhteisen toimielimen toimivaltaan kuuluvissa asioissa, vastaava määräys on tarkoituksenmukaista ottaa myös vastuukunnan hallintosääntöön, vaikka sopimusmääräys sitoo ilman hallintosäännön määräystäkin.

Mitä tehtäviä työvoimaviranomainen voi delegoida alaisilleen viranhaltijoille?

- Järjestämissä puhutaan yleisesti muodossa ”työvoimaviranomainen järjestää” → paljon on delegoitavissa
- Työvoimaviranomainen voi delegoida viranhaltijoille esim.
 - Ohjauksen ja neuvonnan
 - Erilaiset yksilöpäätökset viranhaltijoiden tehtäväksi
 - Työllistymissuunnitelmat
 - Koulutussuunnitelmat
 - Työnhakuvelvoitteeseen liittyvät päätökset
 - Erilaiset arvioinnit
 - Etuuspäätökset
 - Palkkatuki
 - Starttiraha
 - Kulupäätökset
 - Mitä muita?

Hallintosääntöön tulee ottaa määräyksiä yhteisen toimielimen ja sen alaisuudessa toimivien viranhaltijoiden toimivallasta. Valtuusto delegoi muuttamalla hallintosäännön sisältöä. Yhteistoimintasopimus ohjaa hallintosäännön sisältöä.

Hallintosäännössä esim.
”työllisyyslautakunta päättää henkilöstön palkkaamisesta omalla toimialallaan.”

Hallintosäännössä esim.
”työllisyyspäällikkö päättää työhaun käynnistämisestä järjestämislain 27 §:n mukaisesti.”

Kuntalain 54 §:n mukainen sopimus?

Subdelegointi mahdollisuus hallintosäännössä?

Lautakunta subdelegoi ym. tehtävän työllisyyspäällikölle

Työllisyyspäällikkö subdelegoi ym. tehtävän työllisyysasian-tuntijalle

Sopimuksista tulevat muutostarpeet (hallintosääntöön)

- **Sopimus yhteisestä toimielimestä** (KL 51-52 §) edellyttää uuden toimielimen perustamista tai jonkin olemassa olevan toimielimen toimivaltuuksien laajentamista koskemaan koko työllisyysaluetta
 - **Hallintosääntöön uusi luku (osio tms.), jossa käsitellään uutta toimielintä**
 - **määräykset ainakin toimielimen tehtävistä sekä subdelegointivaltuus (oikeus delegoida edelleen esim. alaisille viranhaltijoille toimivaltaa).**
- **Sopimus yhteisestä virasta** (KL 53 §) edellyttää yhtäpitäviä päätöksiä kunnissa/kuntayhtymissä; henkilö on virkasuhteessa kaikkiin mukana oleviin kuntiin/kuntayhtymiin, mutta yksi kunta vastaa työnantajavelvollisuuksista
 - **Edellyttää lähtökohtaisesti hallintosäännössä mainintaa siitä, mitä tehtäviä viranhaltijalla on**
 - *(Yhteisellä viralla ei ole mahdollista delegoida työllisyysviranomaisen lakisääteisiä tehtäviä, eli vain vapaaehtoisia tehtäviä voidaan delegoida KL 53 §:n mukaan)*
- **Sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta** (KL 54 §) toimivaltaa siirretään yhden kunnan viranhaltijalle; koskee tehtävää, jossa toimivaltaa ylipäätään voidaan siirtää viranhaltijalle. Viranhaltijalle ei voi siirtää toimivaltaa asioissa, joista lain mukaan päätöksen tekee esimerkiksi toimielin.
 - **edellyttää lähtökohtaisesti hallintosäännössä mainintaa siitä, mitä tehtäviä viranhaltijalla on**

Toimivallan siirtomahdollisuudet sopimuksin

- Julkisoikeudelliset sopimukset

Kuntien julkisoikeudellinen yhteistoiminta

- Yhteinen toimielin, ns. vastuukuntamalli (51-52 §)
 - Käytännössä lautakunta
 - Myös esim. olemassa olevan lautakunnan jaosto mahdollinen
- Yhteinen virka (53 §)
- Sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta (54 §)

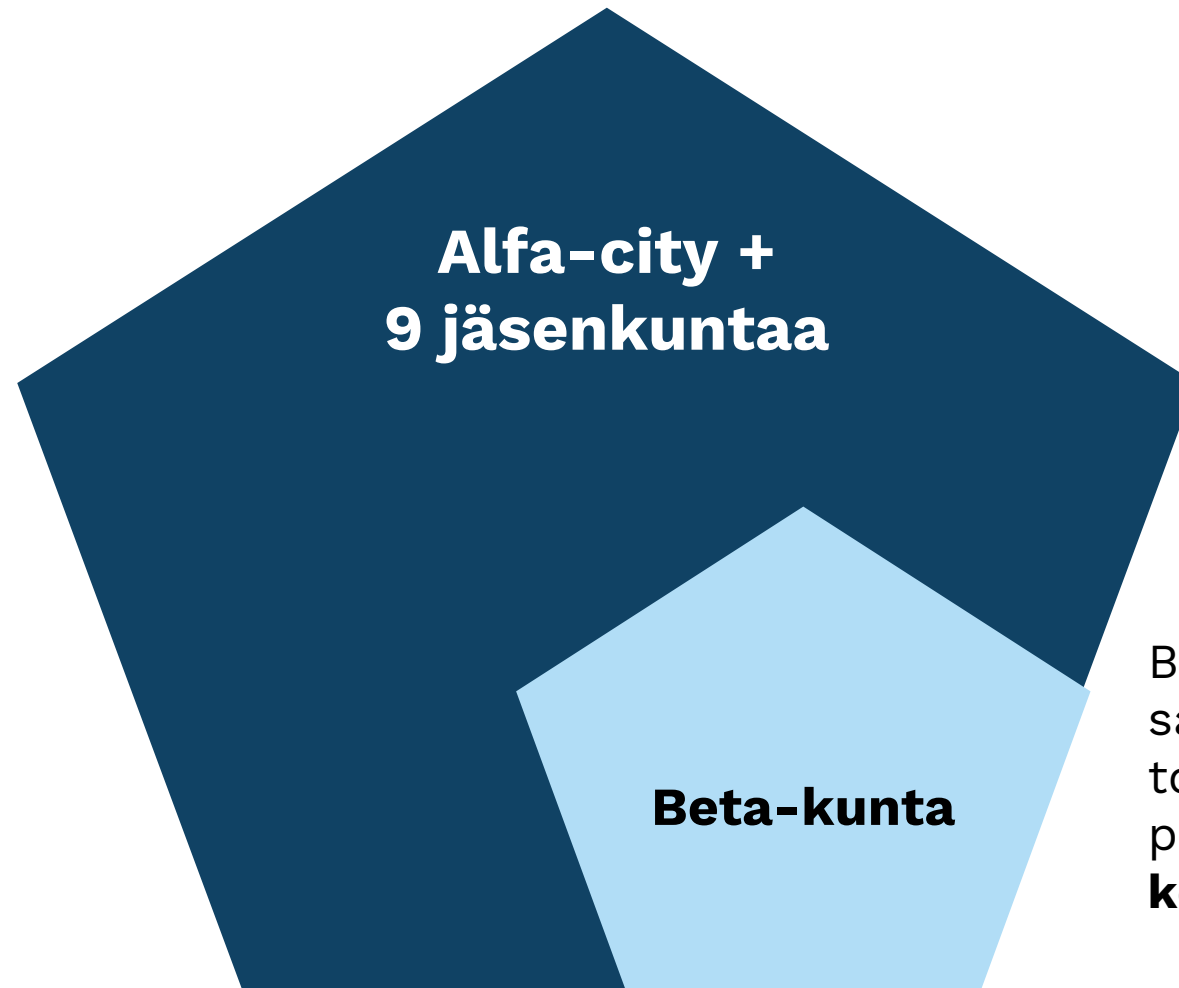
- Kuntayhtymä (55-64 §)
- Kunnallinen liikelaitos (9 luku)
 - Liikelaitoksessa johtokunta

**Toimivallan siirto kuntalain 54 §:n
mukaisella sopimuksella
- vaikutukset kuntien
hallintosääntömääräyksiin**

Sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta

- Järjestämislain 13 §:n mukaan sen estämättä, mitä kuntalain 8 §:n 2 momentin 5 kohdassa säädetään, järjestämisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä voi sopia tässä laissa tarkoitetun **työvoimaviranomaiselle kuuluvan toimivallan** käyttämisestä noudattaen, mitä kuntalain 54 §:ssä säädetään sopimuksesta viranomaistehtävän hoitamiseksi.
- Sopimuksessa sovitaan tietyn/tiettyjen viranomaistehtävien siirtämisestä **toisen kunnan tietyn viranhaltijan hoidettavaksi**.
- Sopimukseen on otettava tarpeelliset määräykset ainakin tehtävän sisällöstä, tehtävän hoidon seurannasta, kustannusten perusteista ja jakautumisesta sekä sopimuksen voimassaolosta ja irtisanomisesta.

Esimerkki Työllisyysalue Alfa-City & co

Jäsenkunnalle KL 54 §:n mukaisella sopimuksella annettu toimivalta voidaan sopia siten, että se kattaa vain yhden kunnan asioita

Beta-kunnan tietty viranhaltija (-t) saa KL 54 §:n sopimuksella toimivallan tehdä starttirahaa ja palkkatukea koskevia etuuspäätöksiä **koko työllisyysalueella**

Esimerkki Työllisyysalue Apila, jossa vastuukuntana Apilan kaupunki + 15 muuta kuntaa

Keskuskunta
Metsikkö + 6
muuta kuntaa

Keskuskunta
Mökkilä + 5
muuta kuntaa

Keskuskunta
Lampinen + 4
muuta kuntaa

Lampisen kunnan viranhaltija (tai useampi) saa KL 54 §:n sopimuksella toimivallan tehdä **starttirahaa ja palkkatukea koskevia etuuspäätöksiä sovitulla alueella**

Mökkilän kunnan viranhaltija (tai useampi) saa KL 54 §:n sopimuksella toimivallan huolehtia **JärjL 4 luvussa säädetyistä työnhakijan palveluprosessista sovitulla alueella**

Mitä kuntien hallintosäännöissä tulisi näkyä - pohdintaa

- **Vastuukunnan hallintosäännössä** tulisi näkyä, että sopimuksessa mainittujen palveluiden tuottaminen on delegoitu sopimuksella Beta-kunnan tietylle viranhaltijalle (tai useammalle)
- Esimerkiksi **Beta-kunnan hallintosäännössä** olisi myös syytä näkyä tehtävänä vastuukunnan Beta-kunnan viranhaltijan hoidettavaksi siirtämät palvelut
 - Looginen paikka voisi olla sen toimielimen määräyksissä, jonka alainen ao. viranhaltija(-t) on
- **Muut työllisyysalueen kunnat (ei vastuukunta)**
 - Hallintosääntöön on selvyuden ja informaation vuoksi syytä kirjata maininta myös siitä, että työvoimapalveluista vastaa tietty vastuukunta. Maininta sopii paikkaan, jossa muutoinkin käsitellään yleisesti kunnan tehtäviä.
 - Maininta voisi olla esimerkiksi seuraavan kaltainen: Työvoimapalveluista vastaa kuntalain 51–52 §:n mukaisesti tehdyn sopimuksen mukaisesti yhteistoiminta-alue, jonka vastuukuntana toimii kunta X ja yhteistyökuntina [luettelo kunnista].

Muutokset hallintosääntöön, taulukko

Vastuukunta

Sopimuskunta

1. Uusi luku yhteisen toimielimen tehtävistä ja toimivallasta

- subdelegointimahdollisuus?
- toimivalta tehdä kuntalain 54 §:n mukaisia sopimuksia?

2. Säännökset työvoimaviranomaisen alaisuudessa toimivista ja työvoimaviranomaisen toimivaltaa käyttävistä viranhaltijoista

- Viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta
- Sopimuskuntien viranhaltijoista mikäli 54 §:n mukainen sopimus

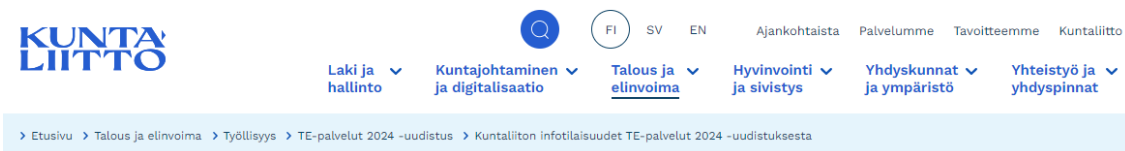
1. Lyhyempi maininta seuraavista asioista:

- mikä kunta toimii kunnan työllisyysviranomaisena (vastuukuntana)
- yhteisestä toimielimestä
- sopimuskunnan mahdollisista edustajista vastuukunnan yhteisessä toimielimessä

2. Jos sopimuskunnan viranhaltija käyttää työvoimaviranomaisen toimivaltaa kuntalain 54 §:n sopimuksen nojalla → säännökset tällaisen viranhaltijan tehtävistä ja toimivallasta

Tiedonlähteitä

Kuntaliiton TE-palvelut 2024 tilaisuuksia

På svenska

TE-palvelut 2024 -uudistus

Kuntaliiton infotilaisuudet TE-palvelut 2024 -uudistuksesta

Kuntaliiton TE-palvelut 2024 -infotilaisuuksien sarjassa pureudutaan TE-palvelut 2024 -uudistuksen eri teemoihin, jotta kunnat saavat kaiken mahdollisen tiedon uudistuksen valmistelun ja keskustelun tueksi.

Infotilaisuuksia voi seurata verkossa Studio Linjojen (entinen kunta.tv) kautta. Lähetysivulle päästäksesi tarvitset linkin. Suorat linkit löytyvät aina tältä sivulta. [Webinaareissa esiin tulleet kysymykset ja vastaukset löydät kootusti myös verkkosivuiltamme.](#) Sivun alareunan haitarivalikosta löytyvät myös aiempien infotilaisuuksien tallenteet ja esitysdiat.

Infotilaisuuksien ohella järjestetään myös vuorovaikutteisempia tuumaustunteja Teamsin kautta.

TE-palvelut 2024 -tilaisuudet

Kuntaliiton TE-uudistukseen liittyviä infotilaisuuksia päivitetään parhaillaan. Voit tutustua jo pidettyjen tilaisuuksien materiaaleihin sivun alareunan haitarissa.

- [26.3. 14.00-15.30 KOTO24-tuumaustunti: kotivanhempien kotoutumisen edistäminen](#)
- [27.3. 13-14: TE24: tuumaustunti:TE24-tietopankki](#)
- [3.4. 14.-15.30 TE24-tuumaustunti: Hallintosääntö ja kuntien sopimuksellinen yhteistyö](#)
- [23.4. 10-12 Kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintafoorumi: työllisyyden edistämisen](#)

www.kuntaliitto.fi/te-uudistus

TE-palvelut 2024 -infotilaisuuksia:

- 24.1. Kohti uudistuvia kotoutumispalveluja
- 25.1. TE2024-tuumaustunti: Kuntalain §54 sopimusohjeen esittely
- 31.1. Arbets- och näringsreformen 2024 - Tema: Kommunikation
- 7.2. TE2024-tuumaustunti: Hallintosääntö
- 14.2. TE2024-tuumaustunti: Koto-Digi
- 18.3. TE2024-tuumaustunti: KEHA:n tietopankki (toteutus 1)
- 20.3. TE2024-tuumaustunti: Asiaa viestinnästä ja käsitteistä
- 26.3. KOTO24-tuumaustunti: Kotivanhempien kotoutumisen edistäminen
- 27.3. TE2024-tuumaustunti: KEHA:n tietopankki (toteutus 2)
- 3.4. TE2024-tuumaustunti: Hallintosääntö ja kuntien sopimuksellinen yhteistyö
- 23.4. Kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintafoorumi: työllisyyden edistämisen yhdyspinnat (Studiolinjat)
- 3.5. Alustava: TE2024 ja KOTO24-tuumaustunti: Monikielinen yhteiskuntaorientaatio
- 13.5. Alustava: TE2024-Infotilaisuus Kotoutumiskoulutus

Infojen ja tuumaustuntien tallenteet ja materiaalit löytyvät Kuntaliiton sivuilta!

Linkkejä Kuntaliiton ohjeisiin

- Ohjeet liitetty osaksi toimeenpanon käsikirjaa
 - <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/TE-palvelut2024-uudistuksen-kasikirja>
- Hallintosäätöohje
 - <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2024/2265-ohje-tyovoimapalveluiden-jarjestamiseen-liittyvista-hallintosaantomuutoksista>
- Kuntalain 54 §:n mukaisen sopimuksen ohje
 - <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2024/2264-tyovoimapalveluita-koskeva-ohje-sopimuksesta-viranomaistehtavan-hoitamiseksi>
- Ks. myös neuvottelujohtaja Anne Kiisken artikkeli KT-lehdessä
 - <https://www.ktlehti.fi/2024/1/viranomaistehtavan-voi-siirtaa>

Lisätietoja TE24-uudistuksesta

- Kuntaliiton TE24 info-sivusto
 - www.kuntaliitto.fi/talous-ja-elinvoima/tyollisyys/te-palvelut-2024-uudistus
- Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT
 - KT neuvoo henkilöstön siirtymisiin liittyvissä asioissa
 - <https://www.kt.fi/te-uudistus2024>
- Julkisten hankintojen neuvontayksikkö JHNY
 - JHNY neuvoo hankinnoissa
 - <https://www.hankinnat.fi/>
- Työ- ja elinkeinoministeriön TE24 info-sivusto
 - <https://tem.fi/te-palvelut-2024-uudistus>
- Työmarkkinatori
 - KEHA-keskuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön työelämäpalvelu, joka kokoaa yhteen palveluita sekä työnhakijoille että työnantajille
 - <https://tyomarkkinatori.fi/uudistukset24/etusivu>

Uudenmaan ELY-keskuksen Oikeudelliset palvelut –yksikkö neuvoa substanssikysymyksissä

- Uudenmaan ELY-keskuksen Oikeudelliset palvelut -yksikkö hoitaa valtakunnallisesti TE-toimistojen ja työllisyyden kuntakokeilujen neuvontaa työttömyysturvalain, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain ja vuorotteluvapaalain toimeenpanon osalta. Oikeudellinen tuki hoitaa myös kotoutumisen edistämisestä annettuun lakiin liittyvää tulkintaa. Oikeudellista tukea annetaan myös tuleville työvoimaviranomaisille esimerkiksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain tulkinnassa. Oikeudellinen neuvonta ei ole kuntia sitovaa.
- Substanssilainsäädäntöön liittyvät tulkintakysymykset voi toimittaa sähköpostitse:
 - Kuntakokeiluun kuuluvat kunnat: kokeilulaki@ely-keskus.fi ja
 - muut kunnat: oikeudellinentuki@ely-keskus.fi

Kiitos!

kuntaliitto.fi/te-uudistus

[#työllisyyskokeilut](#)

[#työllisyystiistai](#)

[#TEpalvelut2024](#)

www.kuntaliitto.fi